

RODOLJUB.

Izhaja dvakrat na mesec ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Deželnozborske volitve na Spodnjem Štajerskem.

Enega najzagrizenejših klerikalnih hujskačev na slovenskem Štajerskem zadel je včeraj zaslužena kazen. Znani eksprefekt Korošec je pri deželnozborskih volitvah v Ljutomeru propadel. Ako se pomisli, da je ves klerikalni aparat delal za Koroščevo izvolitev, da so od škofa do najnižjega kaplana po vseh farovžih in kaplanijah agitirali za njega; ako se pomisli, da je imel Korošec sam tri štajerske liste, »Slov. Gospodar«, »Südst. Presse« in »Naš Dom« na razpolago, v katerih se je sam sebe hvalil in povzdigoval v deveta nebesa, da je šel tudi »Slovenec« z vso vnašo za Korošca v boj, dočim se ni na nasprotni strani ničesar storilo, potem je poraz Korošcev tembolj občutljiv.

Razun »Slov. Naroda« ni noben list nastopil proti Koroščevi kandidaturi in ako je »Narod« količkaj pripomogel k njegovemu porazu, nas to tembolj veseli, ker je ravno Korošec tisti pop, ki je »Slov. Narod« na Štajerskem že davno na smrt obsodil. Včeraj so pa vrli in zavedni volilci ljutomerskega okraja obesili Korošca na politična vešalā, s katerih ne pride tako lahko doli — saj v Ljutomeru ne.

Čast in slava vrlim volilcem!

Z enakim veseljem sprejeli smo pa tudi poročila o hudem porazu »Štajerčevih« kandidatov. V glavnem taboru »Štajerca«, v Ptuj, kjer je ves okraj preplavljen s tem listom, kjer skoraj ni hiše, da bi se »Štajerc« v njo ne utihotapil, dobil je »Štajercev« kandidat, Zadravec, samo trinajst glasov! Isto število glasov prejel je »Štajerčev« kandidat Grubelnik tudi v slovenjegraškem okraju. Številka »trinajst« lahko postane torej za »Štajerca« osodepolna. Znani »kmet« Wratschko, eden največjih razširjalcev »Štajerca«, je dobil v ljutomersko-radgonskem okraju samo osem glasov, dočim je ljubljene »Štajerca«, črešnjevski Kresnig s svojim sokandidatom Damianom dobil v mariborskem okraju šestnajst glasov manj, kakor jih je imel pri zadnjih državnozborskih volitvah. — »Štajerčevi« kandidati so torej povsod klaverno propadli, kar je pač najboljši dokaz, da za nemškutarje na Spodnjem Štajerskem niso več pripravna tla in da so slovenski kmetje pravočasno pri »Štajercu« spoznali, kam pes taco moli.

Živeli torej vrli, zavedni slovenski volilci!

Tudi v nemškem delu štajerske dežele je bil včeraj hud boj in je tam nemške klerikalce zadel silno občuten poraz. Kdo bi bil kaj tacega mislil!

Nemški klerikalci so pri včerajšnji volitvi v nemških okrajih izgubili štiri mandate, to je tretjino vseh mandatorov, kar so jih doslej imeli. In, kar je posebno značilno, padli so njihovi prvaki, državni poslanci Huber, Herk in Schoiswohl. Boj proti klerikalcem je vodila nemška kmetska stranka, ki je klerikalcem odvzela celo okraj graške okolice, ki je veljal doslej za najimenitnejšo in najzanesljivejšo klerikalno trdnjavo.

V novem deželnem zboru bo iz kmetskih občin osem Slovencev, osem nemških klerikalcev, šest zastopnikov nemške kmetske stranke in jeden nemški nacionalce.

Konzum v Marenbergu.

Pred par dnevi je prinesel »Slovenec« dopis iz marenberškega okraja, ki odgovarja na »Narodovo« in »Štajerčevu« poročilo o izključenju marenberške posojilnice iz »Zveze slov. posojilnic«. V tem dopisu se trdi, da »duhovniki, ki imajo marenberško posojilnico v rokah, niso ljudi opeharili, ampak so se le potrudili, da ohranijo Slovincem marenberškega okraja jedino slovensko trgovino, ki je v rokah krščanskega Slovenca.« Kdor to bere in razmer ne pozna, bi utegnil misliti, da so rečeni duhovniki storili, bogve, kakšno krščansko, narodno, plemenito delo. Ti konzumarji namreč niso samo posojilnico in ljudi opeharili, ampak so tudi državna oblastva in postave goljufali! Konzumno društvo v Marenbergu obstoji od leta 1899. Načelnik mu je neki Klobučar, katerega »Slovenec« nazivlje »krščanskega Slovenca«. V marenberškem okraju se temu priimku vse smeje, ker tam ga imajo le za »Katzelmacherja« in internacionalnega (makari krščanskega) »Hochstaplerja«. Nastopno poročilo bode pokazalo, da gredo temu »krščanskemu« možu še čisto drugi pridevki. Kakor povsod, je tudi marenberški konzum v življenje stopil s tujim denarjem, v prvi vrsti s posojilničnim. Pri posojilnici je do srede lanskega leta konzumnega dolga naraslo 57.000 kron. Ogromna svota! Ustanovile so se kar štiri trgovine, centrala v Marenbergu in podružnice v Ribnici, na Muti in na Breznem. Kupčija je dobro uspevala, a posojilnici se nič ni vračalo, ampak se jo je dalje izrabljalo. Edini, ki se je pri tem dobro počutil, bil je naš »krščanski Slovenec«. Preje priprost notarski uradnik, postal je nakrat velik gospod in se le v kočijah vozil. Ljudstvo ima dober »inštinkt« in je kmalo pogodilo to spremembo v Klobučarjevih razmerah. Ker

se je ta mož tako pogosto in »nobe« vozil v Maribor najmanj vsaki teden in točno po vsakem — sejmu (!), je nastala govoricca, da Klobučar hodi v Maribor denar nalagat. In čudno, mož je vedel za to splošno govoricco, on je poznal provzročitelje in razširjatelje iste, a on ni storil, kar bi na njegovem mestu vsak pošten človek storil, on ni prav nič reagiral, nego hodil dalje svojo pot. In vkljub izvrstnemu uspevanju konzumnih trgovin jo je srečno tako daleč spravil, da je od lanskega leta priraslo daljnjih 40.000 K konzumnih dolgov, Kam pa je prišel denar, ko je vendar trgovina dobro prosperirala? V to misteriozno temo bode treba posvetiti, in sicer s paragrafi kazenskega zakona. Med tem pa je državno pravdnštvo začelo konzumarje preganjati zaradi pregreška § 88 zadr. zak., ker se je v konzumu prodajalo tudi neudom. Da se pride posledicam tega kazenskega postopanja v okom, bilo je treba konzumno društvo hitro prostovoljno razdružiti in likvidirati. A kako brez denarja in s takimi velikanskimi dolgovi?! Čemu pa imamo posojilnico, so dejali, ta težava se lahko premaga. In res, iz svoje posojilnice sicer niso vzeli denarja, ker ga ni bilo; a dobili so ga v Ljubljani proti poročtvu svoje posojilnice. S tem denarjem poplačale so se tirjatve upnikov po 45.000 K, posojilnica pa za svojih 57.000 K še čaka in ima poleg tega sedaj na hrbtu še poročtvu za 45.000 K, konzumne trgovine pa so se kratkim potom izročile Klobučarju v last, ne da bi bil ta podpisal kako zadolžnico!! Pri tej »sanačni« operaciji so se godile tako interesantne stvari, da je moral državni pravdnik vmes seči, in mi izrečno izjavljamo, da tega poročila ne pišemo samo za javnost, nego tudi za — državnega pravdnika, ker nam vest ne dopušča, da bi tako škandalozne stvari pred njim prikrivali.

Po § 35. pravil konzumnega društva treba je za razdružbo sklepa v to svrhu sklicanega izvanrednega občnega zбора, in sicer morajo biti prisotne vsaj tri petine vseh zadružnikov in se mora razdružba skleniti z večino dveh tretjin oddanih glasov. Naši konzumarji pa so društvo drugače »razpustili«. Ko so prejeli iz Ljubljane zagotovilo, da dobijo proti poročtvu posojilnice denar, poklicali so revizorja »Gospodarske zveze«, nekega Seliškarja, neznane preteklosti, da jim vse pri razpustu društva potrebno uredi. Ta Seliškar je potem društvo tako »razpustil«, da je brez vsacega občnega zбора sestavil zapisnik in v njem lažnivo potrdil, da se je občni zbor vršil, da je došlo toliko in toliko zadružnikov

in da so ti enoglasno sklenili združene društva. Na tej falsificirani podlagi se je delalo naprej. Napravila se je inventura in na podstavi iste bilanca. Tudi ta bilanca je falsificirana. Kajti izkazalo se je celo po še tako v prid konzumu fabriciranem računu, da znašajo pasiva za 10.000 K več kot aktiva, ki so bila itak že previsoko izračunjena. Pri tem je hotel Klobučar izvesti premeteno goljufijo. Ko je videl, koliko je Seliškar kot aktiva izračunil, hotel je pri dolgovih 10.000 K utajiti in prikriti, da jih spravi v ravnotežje z aktivi. To je celo za Klobučarja vnetega Seliškarja tako razjezilo, da je pobral pisma in hotel iti sam konkurz napovedat. A potolažil se je, ko mu je Klobučar svojo nameravano goljufijo ob stal. Zdaj pa je vrsta prišla na Seliškarja, da dokumentira svojo prakso v sestavljenju umetnih aktivnih bilanc. Diferenco 10.000 K med aktivi in pasivi je lepo po domače tako pokrtil, da je dal odbornikom dekanu Hecl in župniku Žmavcu podpisati zadolžnico, s katero ta dva lažnivo potrjujeta, da sta konzumu dolžna, ne vemo na čem, 10.000 K. Ta dva duhovnika sta res konzumu za blago dolžna (dekan Hecl celo nad 2000 K, ker je pri konzumu ves čas nakupoval); a ta dolg je itak že bil v aktiva med tirjavami konzuma vračunjen. Dolg po 10.000 kron pa se je le fingiral v sleparski namen, da se ž njim prikrije pasivnost konzuma. Toda, tudi ne glede na to, se je konzum izkazal kot pasiven. Kajti vse aktivne postavke so že a priori bile previsoko vzete, tako n. pr. vrednost blaga z 69.000 K, vrednost inventarja z 10.000 K, tirjatve z 21.000 K (!). Med slednjimi, če jih je sploh toliko, je najmanj polovica neiztirljiva, kar so konzumarji sami priznali. Na drugi strani pa se med pasiva ni vse vzelo, kar med nje spada. Tako se pri tirjavni posojilnici 57.000 K niso upoštevale zaostale obresti, ki so takrat znašale okoli 3000 K! Glede teh obrestij se je reklo: Kaj jih je treba vračunati, saj jih bo posojilnica za ta dobri namen odpustila!! Skratka: **izkazalo se je, da je konzum skoz in skoz pasiven in gnil.** A vkljub temu niso odborniki konzuma napovedali konkurza, in potem, po famoznem »razdruženju«, ki se je sodnji naznanilo, tudi od Seliškarja imenovani likvidator (g. Hecl) ni storil svoje dolžnosti in sodnji ni naznanil, da je to ničvredno podjetje pasivno. Pa kaj! Teh protipostavnostij še niso imeli dosti! Šli so v svoji brezvestnosti še dalje. Vkljub vsem opominom, prošnjam in grožnjam g. dr. Pikla, vkljub svarilom in opominom »Zveze celjskih posojilnic« so vendar sklenili, obremeniti posojilnico s poroštvom za 45.000 K. Ko je rottil dr. Pikel načelnika posojilnice, župnika Žmavca, naj vendar ne stori ubogi posojilnici tega — smrtnega udarca, se mu je ta župnik odrezal: Mi moramo to storiti, sicer pride konzum v konkurz, **mi pa v luknjo.** Duhovniška morala in poštenost! Pripomniti je, da sta dekan Hecl in župnik Žmavca udaravateljstva posojilnice, objednem tudi odbornika znanega društva. Tako je vse razumeti: Iz strahu, da pride kot odbornika popolnoma bankerotnega konzumnega društva v — kaznen, sta v svoji brezvestnosti zlorablja svoje funkcionarstvo pri posojil-

nici ter to preje cvetočo, sedaj pa do mozga izrabljeno posojilnico zopet privlekla v Klobučarjevo mesnico. In ta Klobučar! Skoz in skoz faliten človek, prevzel je z veseljem pasivno, falitno trgovino! Kaj pa je njemu pri taki dobrotljivosti zabitih in brezvestnih duhovnikov na tem, da se pregreši proti poštenosti in proti zakonu!! Saj bo on — krščanski Slovenec — dalje žrl, žrl in žrl, in saj je se opetovano že izjavil: Kaj meni na par mesecih; nekega lepega dne bodem pa konkurz napovedal!! Posojilnica pa išči denar, kjer moreš!

Takih in enakih izjav tega »krščanskega Slovenca« sta dekan Hecl in župnik Žmavca že mnogo slišala in se — seveda na tihem — nad njimi zgražala. Ali tiste moralne moči do danes še nista našla, da bi se takemu lopovstvu, kakršno Klobučar uganja, zoperstavila. Nasprotno: Skrb teh dveh duhovnikov za lastno osebo je premagala njiju — vest. Ta nemožati in nepošteni egoizem teh dveh maziljencev seveda nikakor ne opravičuje. Kdor kaznen zasluži, jo mora tudi dobiti, če je tudi duhovnik. Kaznivih dejanj pa je v celi tej stvari, ko smo opisali, nebroj; interesantne detajle spravila bo preiskava na dan.

Politični pregled.

Nova koalicija?

Pomnožitev armade dela, kakor poročajo razni listi, kroni mnogo skrbi. Da se dobi potrebna večina, je neki ministerski predsednik Körber naprosil voditelje poljskega kluba, naj skušajo Čehi in Nemce pridobiti za novo koalicijo, v kateri naj bi bili Čehi, Poljaki, nemški liberalci in nacionalci. Mogoče je že, da je na tem nekaj resnice, saj je celo Madeyski, nekdanji minister Windischgraetz Plenerjeve koalicije, te dni z raznimi parlamentarci mnogo konferiral in bil tudi pri cesarju v avdijenci. Sodeč po nemških listih, ni prav verjetno, da se to posreči. Če bi se pa koalicija sestavila, bi odstopili vsi ministri razen Körberja, Rezka in Pičtaka in bi na njih mesta stopili dva zastopnika Čehov, dva zastopnika Nemcev in dva zastopnika Poljakov. Varšavsko »Slovo« pravi, da bi bili to dr. Derschatta, dr. Bärnreither, dr. Kramaf, Kaftan, Bobrzyński in Milewski ali Madeyski.

V Črnigori

se pripravljajo velike diplomatske organizacije. V to svrhu potuje v kratkem knez Niko k sultanu v Carigrad in nato v Livadijo k carju protektorju. Tudi z Italijo sklepa trgovske vezi, ki bi naj povzdignile kneževino gospodarsko. Knez je tudi naznanil, da namerava ustanoviti črnogorsko diplomacijo ter se napravijo v ta namen legacije v Rimu, Carigradu in drugih večjih mestih. Ta stara knezova želja se dosedaj ni mogla uresničiti zaradi pomanjkanja potrebnega denarja, sedaj pa ga hočeta podpirati ruski car in italijanski kralj. Zadnji je že večkrat izrekel željo, da bi rad imel v Rimu pooblaščenega črnogorskega ministra mesto generalnega konzula.

Nova angleška vojna.

Še ni v Južni Afriki vse v redu in že so Angleži zapleteni v novo vojno in sicer v Vzhodni Afriki. Mogoče pa je, da bodeta zapleteni tudi Francija in Italija. L. 1884. so si namreč Angleška, Francija,

Italija in Abesinija razdelile protektorat nad somalskimi deželami. »Blazni Mullah«, fanatični Mohamedanec, je že pred več leti začel puntati ljudstva, ki stoje pod angleškim protektoratom. Angleži so ga sicer laži porazili, a letos se je Mullah zopet dvignil in premagal dosti močnejšo angleško vojsko. To je silno povzdignilo njegov ugled pri vseh rodovih in začelo se je gibanje, ki more povzročiti težave tudi Franciji in Italiji, ako Angleži »blaznega Mullah« kmalu ne pokore.

Ustaja v Macedoniji.

Iz Carigrada poročajo, da je Ibrahim paša 14. t. m. začel s 14 bataljoni in 5 topčarskimi baterijami v sandžaku Serres preganjati ustaške čete. Dosegel je doslej le ta uspeh, da so bolgarski ustaši deloma pobegnili preko meje, deloma so se razpršili. Pogajanje je obteževalo slabo vreme in gorato ozemlje. Zadnje dni se je vršilo nekaj prask. Največji boj je bil pri Vinici dne 24. t. m. Padel je baje tudi polkovnik Jankov (?) iz Vinice. Istega dne se je vršil boj pri Petriću. Ustaši so se razkropili. Turki trdijo, da so ustaši nasilni proti meščanom. Vendar se bolgarsko prebivalstvo vrača v zapuščene vasi. V Carigrad privažajo ranjene turške vojake in ujetje ustaše.

Domače in razne novice.

Klerikalni švindl. — Bankerotna »Gospodarska zveza« je razposlala pozive vsem klerikalnim posojilnicam, ki so v njeni zvezi, da naj iste dovolé, da se tekoči računi, katere imajo sedaj z »Ljudsko posojilnico«, prenesejo na račun prvomenovane. Ker so se temu nekatere poštene posojilnice iz lahko razumljivih razlogov uprle in nočejo posoditi svoje kože na milost in nemilost »Gospodarske zveze«, hočejo slednje rajše naznaniti svoj izstop iz te organizacije in se je to deloma tudi že zgodilo. Razume se, da v takih slučajih tudi »Ljudska posojilnica« izterjuje svoje denarje pri istih posojilnicah, katerim ga je svoj čas pri ustanovitvi naložila, povsem brezobzirno. No, tega hi tej takozvani »osrednji blagajni« naših klerikalnih posojilnic niti ne zamerili, ko bi ista pri tem ne uganjala naravnost nečuvnega švindla. V rokah imamo namreč izvirno pismo »Ljudske posojilnice«, katero je ista pisala pred tremi tedni neki posojilnici, ki je svoj izstop iz »Gospodarske zveze« naznanila, s katerim pismom odpoveduje »Ljudska posojilnica« omenjenemu zavodu ostanek posojila. Značilno pa, kako pri tem postopa »Ljudska posojilnica«, je naslednji pristavek na omenjenem pismu, katerega zaradi klasične slovenščine navedemo v nastopnem doslovno: »Opozarjamo Va tudi na nedavno izšli čirkular gospodarske zveze, s katerim naznanja, da prevzame po **zahtevanju poljedelskega ministrstva** z novim letom celi promet z posojilnicami.« Vprašamo, ali ni to več kot švindl? Posojilnicam se tu laže, da zahteva poljedelsko ministrstvo nekaj, k čemur ni nikakor opravičeno. In če je želelo morebiti ministrstvo kakšno preosnovno denarne centralizacije klerikalne »Gospodarske zveze« takrat, ko se je šlo isti za znano podporo 15.000 kron, zakaj se piše sedaj posojilnicam, kakor bi kakšno ministrstvo zares priznavalo le »Gospodarsko zvezo« v Ljubljani, kakor bi nobene druge zveze na Slovenskem, ne bilo itd.? Ali ne obstoji v Celju že najd

20 let naša dična »Zveza slovenskih posojilnic« in ali klerikalna »Gospodarska zveza« ne ve za obstanek tudi klerikalne »Centralne posojilnice v Gorici«, ki deluje tudi kot osrednja blagajnica na Goriškem? Z omenjenim lažnivim pismom hoče delati tisti nemškutarski »Kastelitz«, ki je isto podpisal, menda po intencijah svojih kontodajalcev umazano reklamo za ožlinčdrano »Gospodarsko zvezo« ter begati poštene posojilnice po deželi, češ, le v »Gospodarski zvezi« je spas, kajti le ona je priznana in druga nobena. Pribili smo to dejstvo, da naše poštene posojilnice izvedo, kakih sredstev se mora posluževati gnila klerikalna organizacija, da vsaj umetno vzdržuje svojo na pesek zidano stavbo, ki se utegne porušiti, prej nego se pričakuje.

Izgubljena ovca dr. Šusteršičeve črede. V »Soči« čitamo: Na Dolencju Otlico je bil prišel jeden izmed kranjskih romarjev na Sv. Goro ves prestrašen. Zdihoval je: Bog, zahvaljen bodi, da sem prišel k ljudem; menil sem, da me volkovi ali medvedje pojedjo. Ko so ga spraševali, odkod pride, je povedal, da je doma iz Iga pri Ljubljani. Kako je zašel na Dol-Otlico, je pa pripovedoval tako le: »Gaspud« so ožnanili v cerkvi, da šel bo »ceh« iz Ljubljane naravnost na grob kardinala. Ker je pa »ceh« zamudil, je šel pa »k nogam« na Sv. Goro. Ko je prišel gori, ni bilo več romarjev. Vprašali so ga, ali bi rad kaj jedel. Rekel je, da, ali ni imel več kot 11 vinarjev. Imel je s seboj še 3 gld., pa ker ni prišel »k andoht«, je pa dal za 3 maše, »da bo kaj vslušal na Sv. Gori«. Ko je vprašal za bližnjo pot, so mu jo pokazali, na kar je šel čez Trnovo, pa je zašel v osmrečje in prišel na Dol-Otlico. Pravil je tudi, da je šel sam iz svojega rojstnega kraja, da ljudje tam nimajo prav radi »gaspuda«, ter da kar je mladih, da so sami liberalci. — Ker je šel z Otlice nekaj časa peš, nekaj časa pa »k nogam«, upamo, da je dospela ta izgubljena ovca še nazaj k Šusteršičevi čredi, h kateri spada.

Ponesrečena klerikalna hudobija. — Župan v Podkrajju na Vipavskem, gospod Trkman, je klerikalcem zelo na potu. Radi bi ga ugonobili in ker mu drugače ne morejo do živnega, jim je dobro tudi najpodlejšše sredstvo. Pred kratkim so obdolžili g. Trkmana, da je pri občinski volitvi poskusil kupiti glas Andreja Pipana iz Planine. Razprava je pokazala, da je prejkone znani župnik Mezeg to stvar razpihal. Pri razpravi, ki se je vršila dne 29. m. m. v Ljubljani, je Andrej Pipan igral jako klavrno vlogo. Mož je sicer prisegel, a pri zaslišanju je zašel v taka nasprotja, da se je videlo, da je hotel pod prisego lagati. Pipan je očitno jako zabiti človek, zato je tudi farški. Na najkrajše vprašanje ni vedel odgovora. Ko je bil vprašan, koliko stane pot k volitvi v Podkraj, je začel računati stroške za pot v Gorico. Pipan je najprej pod prisego izpovedal, da je šel peš k volitvi v Podkraj, pozneje pa se je izkazalo, da mu je slaboglasni Sajovic poslal kočijo in da se je Pipan s kočijo pripeljal k volitvi. Zasliševanje druge priče je tudi dokazalo, da je veliki katoličan Pipan pod prisego lagal. Sodišče je občespoštovanega vrlega župana g. Trkmana oprostilo. Čestitamo Planincem, da imajo tako »uzornega« moža, kakor je ta Pipan. Naznanjamo ta

izid obravnave, ker vemo, da se zanj zanima župnik Mezeg, a ga drugim potom ne bo izvedel tako hitro, ker — ga ni več v Podkrajju. One dni se je namreč vipavski dekan pripeljal v Podkraj, z njim se je pripeljal še neki drugi duhovnik. Dekan je župnika Mezga kar na kratko odstavil in mu naznanil, da mora iti v Špitalič pri Kamniku. Tisti duhovnik, ki se je pripeljal z dekanom, pa je prevzel župnijo. Podkrajci so imeli nekaj dni kar dva fajmoštra in že so se bali, da bodo morali oba plačevati, a ta strah je bil nepotreben. Fajmošter Mezeg se je udal in je šel v Špitalič. Če bo tam kaki ženski trn ruval iz pete, se dotični pač ne bo treba do nazega sleči, kakor se je zgodilo v Podkrajju. Mezeg ima zdaj svoje skušnje in ve, da take produkcije včasih le rode neprijetne posledice.

Misijon v Ustju. — Piše se nam iz Ustja: Dne 30. oktobra t. l. došli so v našo vas misijonarji in otvorili misijon, koji bode trajal do 7. novembra t. l.; torej 8 dni bodo ti gospodje pri nas pobožnim ovcam volno strigli; pri prvi prepovedi so naznanili, da teh 8 dni — dokler bo misijon — ne sme nihče nič delati, edino le v cerkev hoditi k misijonu, moliti in se spovedovati, ter da gospodar tudi poslov ali najemnikov ne sme k delu dopustiti, ker to bi bil glavni greh. Kam pridemo mi posestniki, ako se te zahteve uresničijo, sedaj, ko ima sleherni še repo in zelje na njivi, vso steljo v hosti, ko ima drva si pripeljati iz gozdov, ker je zima pred durmi. Obžalovanje vredno je, da se ubozega kmeta na tak način izkorišča in v neprecenljivo škodo pripravlja in to le v polnenje nikdar polne klerikalne bisage; ali ni nobenega ki bi to odiranje zaprečil? Ubogi kmet nima nobenega, da bi ga v njegovih težnjah podpiral, edino le izkorišča se ga, kjer je le mogoče. Bog pomagaj. —

Lahonska — ošabnost. V zadnji seji okrajnega šolskega sveta pazinskega je novi gimn. ravnatelj g. Kos govoril — tako vsaj trde laški listi — v slovenskem jeziku. Navzočni štirje laški člani so zahtevali, naj govori ravnatelj Kos italijanski in ker se to ni zgodilo, so v znamenju protesta zapustili sejo. — Tako delajo Lahi vedno. Pazinski okraj je skoro izključno hrvatski, a Lahi so tako ošabni in prepotentni, da celo tu zahtevajo, naj se jim pokorava večina. Nismo šovinisti, ali koder Lahi ali Nemci tako postopajo, tam je prav, če se klin odbija s klinom. Nekoliko več ošabnosti na svoje slovenstvo in nekoliko več šovinizma bi Slovencem itak ne škodilo.

Apno v kmetijstvu je naslov ravnokar izišli knjižici, ki jo je spisal g. Franc Stupar, tajniški pristav c. kr. kmetijske družbe kranjske. Marsikje zemlji nedostaja apna, in kmetovalec tamkaj navzlic skrbnemu obdelovanju in gnojenju ne more priti do pravega uspeha, ker v rastlinski hrani manjka apna. Apno pa ni le rastlinska hranilna snov, ampak se z njim v mnogih slučajih zemlja tudi rahlja in zboljšuje, zboljšuje se krma in se zatirajo rastlinski škodljivci. Vse to knjižica pojasnjuje poljudno in natančno, tako da jo bo vsak kmetovalec s pridom čital. V I. delu knjižica popisuje apno, kaj je, kje se nahaja, kako se pretvarja in kakšen pomen ima v kmetijstvu. V II. delu pa uči, kako se zemlja spozna, da potrebuje apna, katere snovi se rabijo za apnenje, kako se

pripravljajo, kako in kdaj se apni, po koliko apnenih tvarin je potrebnih za apnenje v najrazličnejših slučajih, v kakšnem razmerju je apno z drugimi gnojili, pomen klajnega apna ter poraba apna pri uničevanju kmetijskih škodljivcev. — Izborno, v lahko umljivem jeziku spisana in temeljito znanje kažoča knjižica obsega IV + 57 strani male osmerke in jo pojasnjuje 11 podob. Dobiva se v pisarni c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani ter stane samo 30 vinarjev (s poštnino vred). Zaradi važnosti in zelo nizke cene knjižico toplo priporočamo.

Vinska pokušnja na Krškem. — Letošnje leto se je pridelalo v krškem političnem okraju obilo in prav dobrega mošta. Da se širše občinstvo o dobroti tega pridelka prepriča, priredi krška kmetijska podružnica v nedeljo in ponedeljek, dne 23. in 24. novembra 1902, vinsko pokušnjo v Krškem. Na tej pokušnji bode mnogo vina iz vseh občin in leg krškega političnega okraja. Vljudno se torej vabijo vsi oni, ki potrebujejo dobrega naravnega vina, da se te pokušnje udeleže. S tem jim bo dana ugodna prilika, da brez izgube časa lahko takoj sklenejo kupčijo, ali se vsaj seznanijo z raznimi vinogradniki ter spoznajo vina iz raznih leg. Dopoludne bodo tudi poučna predavanja o kletarstvu.

Boj v Vatikanu. — Iz Rima se nam piše iz duhovniških krogov: Ljudje navadno menijo, da je Vatikan identičen s papežem. Pa ni tako. V Vatikanu vladajo različne struje in zgodi se prav pogostoma, da so posamične skupine zapletene v najljutejši boj. Sivolasi in popolnoma oslabei papež je v teh bojih dostikrat podoben bilki na valovih; zdaj ga dobi ta katerija v oblast, zdaj zopet druga. Prav minoli teden je že dolgo trajajoč zakulisen boj postal očiten. V četrtek so se kardinali in visoki prelatje pred papežem spopadli in se podajali, kar se je dalo. Uzrok je naslednji: Kakor znano, si lasti cerkev tudi jurisdikcijo v vseh zakonskih zadevah. Cerkevni procesi zaradi ločitve zakona so že dolgo velik škandal. Notorično je, da nesejo ti procesi nekaterim prelatom na leto povprek tri milijone frankov. Prelatje pa si znajo dohodke še zvišati. Tudi jako vneti cerkveni dostojanstveniki so že davno spoznali, da je v tem oziru v cerkvi zavlada najgrša korupcija in da je tu podkupovanje vsakdanja stvar. To je napotilo razne prelate, da so začeli vplivati na papeža, naj naredi konec tej korupciji. Tisti seveda, katerim gre za dobiček, so vplivali v nasprotnem smislu. Končno se je papež odločil in ukazal pripraviti bullo, s katero se določi, da so vsi procesi v zakonskih zadevah brezplačni za vse, za cesarja in kralja ravno tako kakor za berače. Za minoli četrtek so bili merodajni kardinali in prelatje poklicani k papežu, ki jim je naznanil svojo namero.

Tržne cene v Ljubljani.

	K	h		K	h
Goveje meso I. kg	1	30	psenična 100 kg	27	50
" " II. "	1	10	Moka koruzna " "	18	—
" " III. "	1	—	ajdova " "	29	—
Telečje " " "	1	50	Fižol, liter " "	—	20
Prašičje m. sveže " "	1	60	Grah, " " "	—	40
" " prek. " "	2	—	Leča, " " "	—	25
Koštrunovo meso " "	—	80	Kaša, " " "	—	20
Maslo " " "	2	50	Ričet, " " "	—	—
Surovo maslo " "	2	40	Pšenica " " 100 kg	17	20
Mast prašičja " "	1	70	Rž, " " "	—	14
Slanina sveža " "	1	60	Ječmen " " "	—	14
" " prek. " "	1	80	Oves " " "	—	14
Saló " " "	1	30	Ajda " " "	—	16
Jajce " " "	—	8	Proso, belo " " "	—	16
Mleko, liter " "	—	18	" " nav. " " "	—	14
Smetana sladka lit. kislá	—	80	Koruza " " "	—	14
Med " " " kg	1	20	Krompir " " "	—	4
Piščanec " " "	1	20	Drva, trda " " m ³	—	8
Golob " " "	—	40	" " mehka " " "	—	5
Raca " " "	—	—	Seno " " " 100 kg	—	7
Zajec " " "	—	—	Slama " " "	—	—
			Stelja " " "	—	—

Loterijske srečke.

Brno, 29. oktobra.	37, 59, 51, 15, 62.
Dunaj, 25. oktobra.	12, 40, 88, 57, 55
Trst, 31. oktobra.	45, 42, 36, 61, 39.
Gradeo, 25. oktobra.	69, 62, 44, 18, 89
Praga, 5. novembra.	8, 71, 13, 41, 59.
Lino, 31. oktobra.	61, 22, 66, 81, 4.

Trgovina in gostilna

skupaj ali pa tudi večja gostilna brez trgovine, oziroma restavracija ali kantina **se išče v našem** pod garancijo gotovih dohodkov od strani najemodajalca, pa tudi eventuelno s kavcijo najemodajalca.

Cenjene ponudbe naj se blagovolijo poslati pod: „**Garantirani dohodki**“, poste restanice, Zagorje ob Savi, Kranjsko.

Povsod po Slovenskem

in še čez mejo razširja se od dne do dne poraba prave in najboljše

kavine primesi

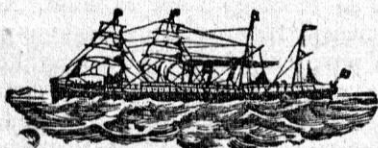
v pridružbe sv. Cirila in Metoda iz

I. jugoslov. tovarne za kavine surogate

◀ v Ljubljani. ▶

Zahtevajte jo povsod!!

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (2073—10)

Ant. Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilsarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

Salame

ogrške 170 gl., domače iz šunkna 120 gl. domače 1 gl., dunajske 80 kr. šunka brez kosti (Rollschinke) 90 in 110 gl., suho meso 70 kr., suha slanina 70 kr., glavina brez kosti 40 kr. kilo, velike kranjske klobase po 18 kr. in drugo pošilja od 5 kil naprej po povzetju in sicer le dobro blago

(1028-13) **Janko Ev. Sirc v Kranju.**

Največje, najhitrejše ter najvarnejše vrste velikanskih parnikov, ki vozijo

v Ameriko.

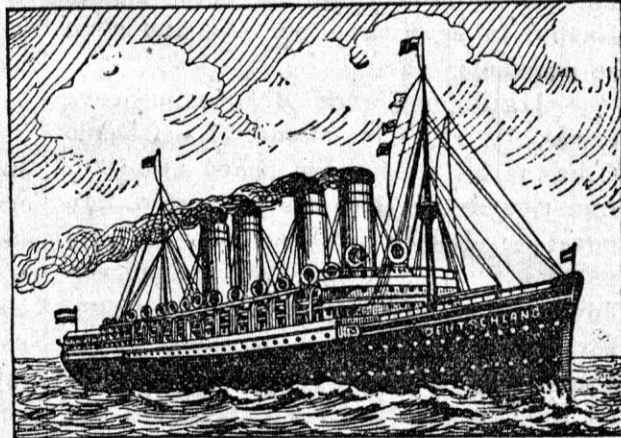
Hamburg-New York le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno (1228—21)

oblastveno potrjena

agentura Hamburg-Ameriške linije

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31 od južnega kolodvora takoj na desno.

Kot prava **dobrota** in potreba za vsako družino se izkazuje vsak dan bolj uporaba

Kathreiner-Kneippove sladne kave.

Nobena skrbna gospodinja naj se ne pomišlja dalje uvesti to tečno in zdravo pijačo.

Ni čistejše primesi in boljšega namočenosti za zrnato kavo, kjer je ta zdravniško prepovedana.

Kathreiner-Kneippova sladna kava se dobiva pristna samo v izvornih zavojčkih z varstveno znamko »župnik Kneipp«. Odprto odtehtana ali drugače zavita kava ni nikoli

Kathreinerjeva.

Najnižje cene. Največji izbor.

Skrbno izdelovanje

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.